

Zandbakavonturen!

Miljoenen korreltjes bieden uren pret

In het zand graven, vormpjes vullen, torens bouwen: volwassenen en kinderen zijn er gek op. Door met je handen in de zandkorrels te graven en ze in een vorm te gieten, krijg je het gevoel dat je een heel eigen wereld bouwt. Of het nu een bewolkte of zonovergoten dag is: zand nodigt uit tot eindeloos experimenteren.

Zand beroert, dat is het minste wat je ervan kunt zeggen. Kinderen krassen erin met een stok en brengen tussen de korrels een verhaal tot leven. Ook de begeleidsters Muriel, Anneke, Vanessa en Inge van het kinderdagverblijf De Palmboom hebben warme herinneringen aan de strandavonturen uit hun kindertijd. 'Ik probeerde telkens weer mijn voeten in te graven

in het warme zand van de duinen.' Of: 'Met water en zand bouwde ik de meest grillige kastelen.' Maar met zand 'spelen' kan ook noeste arbeid betekenen: 'Putten graven en bergen maken: dat was pas echt werken!'

Tijd voor actie

In De Palmboom houden de peuters hun emmers en schopjes in de aanslag. Het is een droge, zachte lentedag en de zandbak roept hen... Hier moeten dringend zandkastelen gebouwd worden! De kinderen gaan meteen aan de slag, nog voor de begeleidsters ook maar iets over de activiteit hebben verteld: 'Het is bijna ongelooflijk', zegt Muriel. 'Als kinderen in de zandbak spelen, hoor je ze niet meer. Ze zijn geconcentreerd, graven, bouwen, sjoeven... Hoewel zand betekent dat kinderen achteraf 'knarsen' in alle huidplooiën en een wasbeurt kunnen gebruiken, is het fantastisch om ze in actie te zien. Ik vind het zelf trouwens ook leuk om zandtaartjes te maken...'

Een paar jonge peuters nemen een afwachtende houding aan: ze zijn een beetje angstig voor het korrelige goedje. Het voelt raar aan en prikt... maar stap voor stap ontdekken ze dat zand veel te bieden heeft.

Kunstig zand...

De Britse landschapskunstenaar Andy Goldsworthy is verzot op de natuur-elementen... en op zand! Zo maakte hij ooit een hele reeks grote ballen in zand, vlakbij een vloedlijn. Hij maakte daarna een fotoreportage van hoe de zee zijn kunstwerk, golf na golf, liet afbrokkelen.

Het kleeft aan je handen en glijdt sierlijk tussen je vingers. De ukjes kunnen er niet genoeg van krijgen. Intussen zet een andere peuter een stevige voetafdruk neer in het zand: hier ben ik geweest! Met een eenvoudige beweging van de schep is de afdruk een paar seconden later alweer verdwenen.

Kruiwagens en emmers

Met zand spelen kan ook op klussen lijken. De peuters nemen alle spullen in beslag waarmee ze porties zand kunnen transporteren. Een kruiwagen wordt enthousiast volgeladen... en aan het andere uiteinde van de zandbak weer omgekiept. Hier een put, daar een berg: de mogelijkheden om met zand te bouwen en verbouwen zijn eindeloos.

Als er emmers water aan te pas komen, verandert de zandbak zelfs in een klein laboratorium. De peuters merken dat het zand dan zwaarder wordt en beter aan elkaar plakt. En nu kun je er ook een echte tekening in maken, met je vinger of een stok. Zand is zalig, zand is eindeloos speelplezier. •

Zandbaktips

Een zandbak in de kinderopvang mag, maar je moet wel met een paar dingen rekening houden. Een correct onderhoud beperkt de risico's en vergroot het speelplezier. Even opsommen:

- Geschikt speelzand heeft een zekere vochtigheidsgraad, maar mag geen kleur afgeven. Duinzand wordt het meest gebruikt in zandbakken.
- De zandlaag in een zandbak moet minimaal vijftig centimeter dik zijn.
- Een buitenzandbak staat bij voorkeur in een omgeving waar ook schaduw is.
- Een brede, deels overlappende rand rond een zandbak verhindert dat vuil van de grond zich met het zand vermengt. Kinderen kunnen er ook op zitten om te spelen.
- Een goede drainage maakt dat het zand niet nat blijft na regen. Een laag steenslag onder het zand kan dienen als afwatering.
- Als je een zandbak wil afschermen voor het bezoek van honden of katten, gebruik dan een net met kleine mazen zodat het zand toch kan luchten.
- Geregeld onderhoud is een must... verwijder dagelijks zichtbare vervuiling en controleer geregeld de staat van het zand. Als het té vies is, kun je het beter vernieuwen.